

**Podsumowanie, o którym mowa w art. 55 ust. 3 z dnia
3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji
o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie
środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko dla
Strategii Rozwoju Gminy Czarnocin na lata 2024-2032”**

1. Podsumowanie zawierające uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu

1.1 Ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko

Celem wykonania prognozy jest identyfikacja potencjalnych oddziaływań na środowisko będących wynikiem realizacji zadań zapisanych w „Strategii Rozwoju Gminy Czarnocin na lata 2024-2032” oraz ocena natężenia tych oddziaływań.

W ramach Prognozy oddziaływania na środowisko przedstawiono zgodność celów i założeń Strategii z dokumentami strategicznymi szczebla krajowego i międzynarodowego. Odniesiono się do następujących dokumentów:

Poziom międzynarodowy:

Agenda 2030 ONZ zawiera 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju, z których środowiskowe obejmują m.in. dostęp do wody i sanitariatów, zrównoważoną produkcję i konsumpcję, działania na rzecz klimatu, ochronę oceanów i ekosystemów lądowych.

Strategia Gminy Czarnocin odnosi się głównie do ochrony klimatu i zasobów wodnych.

Poziom unijny:

UE realizuje politykę środowiskową na podstawie traktatów i strategii, w tym:

- **Biała Księga adaptacji do zmian klimatu** – wskazuje działania w obszarach wrażliwych (rolnictwo, zdrowie, woda, itp.).
- **Strategia adaptacji do zmian klimatu (2013)** – zwiększanie odporności UE na skutki zmian klimatu.
- **Europejski Zielony Ład** – cel neutralności klimatycznej do 2050 r., przejście na gospodarkę cyrkularną, czystą energię i ochronę bioróżnorodności.
- **Dyrektywy ptasia i siedliskowa** – fundament sieci Natura 2000 i realizacji celów ochrony przyrody.

Strategia Czarnocina wpisuje się w te założenia, szczególnie w zakresie klimatu, wody i jakości powietrza.

Poziom krajowy:

Polska realizuje politykę środowiskową poprzez m.in.:

- **Strategię na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju (SOR)** – jakość wód, redukcja emisji, ochrona gleb,
- **Politykę energetyczną Polski 2040 (PEP2040)** – rozwój OZE, poprawa efektywności energetycznej,
- **SPA 2020** – adaptacja do zmian klimatu w sektorach wrażliwych,
- **Program ochrony różnorodności biologicznej (2015–2020)** – zachowanie siedlisk, integracja ochrony przyrody z gospodarką,
- **Plan przeciwdziałania skutkom suszy** – zarządzanie wodą, edukacja, inwestycje,
- **Plan gospodarowania wodami dorzecza Wisły** – ochrona jakości wód,

- **Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2028 (KPGO)** – gospodarka o obiegu zamkniętym.

Strategia Gminy Czarnocin (2024–2032) wpisuje się w krajowe i międzynarodowe dokumenty strategiczne, koncentrując się na:

- Gospodarce wodnej, jakości powietrza i adaptacji do zmian klimatu,
- Edukacji ekologicznej i infrastrukturalnych projektach przyjaznych środowisku,
- Wspieraniu rolnictwa ekologicznego i GOZ.

Wpływ strategii na środowisko:

- **Sfera społeczna:** edukacja i świadomość ekologiczna.
- **Sfera gospodarcza:** wsparcie dla zrównoważonego rolnictwa i lokalnej gospodarki.
- **Sfera przestrzenna:** silne oddziaływanie na środowisko (gospodarka wodna, czyste powietrze, GOZ, infrastruktura).

W Prognozie ustalono obszary problemowe dla Gminy. Na podstawie analizy stanu środowiska zidentyfikowano kluczowe problemy:

- Jakość powietrza i klimat – emisje z transportu i pylenie z dróg gruntowych.
- Hałas – niskie zagrożenie.
- Gospodarka wodna – zły stan wód powierzchniowych, zagrożenie powodziowe.
- Wodno-ściekowa – niski poziom kanalizacji, brak kontroli nad zbiornikami na gnojowicę.
- Odpady – występowanie dzikich wysypisk.
- Zasoby przyrodnicze – niewielki udział zagospodarowanych terenów zieleni.

Wniosek:

Najważniejsze wyzwania dla Gminy to poprawa jakości powietrza oraz działania na rzecz poprawy jakości wód.

W przypadku planowanych do realizacji przedsięwzięć zidentyfikowano następujący wpływ na środowisko:

1. Remonty i modernizacje budynków

Pozytywne oddziaływania:

- Poprawa efektywności energetycznej (termomodernizacja),
- Wzrost komfortu życia i jakości usług publicznych,
- Możliwość zastosowania OZE i ograniczenia emisji CO₂.

Negatywne oddziaływania:

- Tymczasowy hałas, kurz, emisje spalin,
- Możliwe naruszenie siedlisk i zieleni,
- Ryzyko uszkodzenia zabytków.

Działania łagodzące: ochrona drzew, prace dzienne, sprzęt w dobrym stanie, inwentaryzacja przyrodnicza.

2. Budowa oświetlenia ulicznego

Pozytywne:

- Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców i estetyki przestrzeni,
- Możliwość wykorzystania energooszczędnych źródeł światła i OZE.

Negatywne:

- Zanieczyszczenie światłem (wpływ na owady, ptaki),
- Krótkotrwałe uciążliwości podczas montażu.

Działania łagodzące: stosowanie opraw z ULOR=0%, światło ciepłe (<3000K), ograniczenie emisji światła w nocy.

3. Inwestycje drogowe (drogi, chodniki, ścieżki rowerowe)

Pozytywne:

- Poprawa bezpieczeństwa, mobilności i estetyki,
- Redukcja pylenia z dróg gruntowych, wsparcie transportu rowerowego.

Negatywne:

- Fragmentacja siedlisk, wycinka roślinności,
- Hałas, zapylenie i emisje podczas budowy,
- Uszczelnienie gruntu.

Działania łagodzące: zielone ekrany, retencja wód opadowych, nawierzchnie przepuszczalne, ograniczenia godzin prac.

4. Inwestycje wodno-kanalizacyjne

Pozytywne:

- Poprawa jakości wody i sanitariatów,
- Ochrona ekosystemów wodnych i zdrowia mieszkańców,
- Zmniejszenie zanieczyszczeń trafiających do środowiska.

Negatywne:

- Tymczasowe zakłócenia hydrologiczne,
- Hałas i emisje podczas robót ziemnych.

Działania łagodzące: osłony siedlisk, monitorowanie jakości wody, technologie niskoemisyjne, ograniczenie prac w porach wrażliwych.

5. Inwestycje przeciwlęskowe (np. zbiornik przeciwpożarowy)

Pozytywne:

- Ochrona ludzi i mienia przed skutkami powodzi i suszy,
- Lepsza retencja wody, adaptacja do zmian klimatu,
- Możliwość tworzenia siedlisk wodnych.

Negatywne:

- Naruszenie siedlisk wodno-lądowych,
- Tymczasowe zakłócenia hydrologiczne i krajobrazowe.

Działania łagodzące: zabezpieczenie siedlisk płązów, ekomateriały, kontrola jakości wody, ograniczenie prac w okresie rozrodu fauny.

1.2 Opinie właściwych organów

Właściwymi organami w sprawach opiniowania i uzgadniania strategicznych ocen oddziaływania na środowisko zgodnie z art. 57 i art. 58 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. u. z 2024 r. poz. 1112, 1881, 1940) jest:

1) Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Łodzi pismem znak: WOOŚ.410.125.2025.MGw po przeprowadzeniu analizy dokumentów do projektu „Strategia Rozwoju Gminy Czarnocin na lata 2024- 2032” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko zaopiniował dokument z uwagami,

2) Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny

Łódzki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny pismem znak: NS OZNS.9022.325.2025.KH po zapoznaniu się z dokumentami zaopiniował bez zastrzeżeń projekt pn. „Strategia Rozwoju Gminy Czarnocin na lata 2024-2032” wraz z „Prognozą oddziaływania na środowisko” pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.

1.3 Zgłoszone uwagi i wnioski

W związku z opracowywaniem projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, wymagającego udziału społeczeństwa zgodnie z art. 39 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. u. z 2024 r. poz. 1112, 1881, 1940) podano do publicznej wiadomości informację (poprzez obwieszczenie na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Czarnocin) o przystąpieniu do opracowania projektu Strategii wraz ze strategiczną oceną oddziaływania na środowisko, możliwość zapoznania się z dokumentacją, a także możliwość składania uwag i wniosków w formie elektronicznej, pisemnej lub ustnej w ustawowym terminie 21 dni od daty podania do publicznej wiadomości obwieszczenia o rozpoczęciu procesu opiniowania społecznego przedmiotowych dokumentów.

W toku konsultacji społecznych wpłynęły uwagi z RDOŚ. Poniżej zaprezentowano treść uwag oraz sposób ich uwzględnienia:

1. *Na podstawie punktu 2 zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektowanego dokumentu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z 13 stycznia 2025 r., znak: WOOŚ.411.1.2025.MGw.3 w prognozie winna zawierać analizę możliwości negatywnego oddziaływania przewidywanych przez projekt dokumentu zapisów na możliwość przemieszczania się zwierząt korzystających z krajowych i lokalnych korytarzy ekologicznych w odniesieniu do ustaleń i rekomendacji w kwestii kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej gminy oraz planowanych w projekcie dokumentu pn. „Strategia Rozwoju Gminy Czarnocin na lata 2024-2032” działań.*

ODP. Zgodnie z punktem 2 zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko (pismo Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z dnia 13 stycznia 2025 r., znak: WOOŚ.411.1.2025.MGw.3), w prognozie przeprowadzono analizę wpływu zapisów „Strategii Rozwoju Gminy Czarnocin na lata 2024–2032” na możliwość przemieszczania się zwierząt wzdłuż krajowych i lokalnych korytarzy ekologicznych.

W strategii nie przewidziano przedsięwzięć, które mogłyby istotnie zakłócać funkcjonowanie tych korytarzy. Jak wskazano w **tabeli 8 – Kryteria oceny**, aspekty związane z korytarzami ekologicznymi zostały uwzględnione w ocenie środowiskowej. Strategia nie przewiduje realizacji inwestycji takich jak wielkoobszarowe farmy fotowoltaiczne, turbiny wiatrowe, rozległe parki przemysłowe, ani infrastruktura liniowa o dużej skali (np. drogi ekspresowe, linie kolejowe).

Planowane działania mają charakter lokalny, ograniczony przestrzennie i w większości przypadków są odwracalne. Tym samym nie przewiduje się, by miały one negatywny wpływ na ciągłość lub spójność korytarzy ekologicznych na obszarze gminy.

2. *Na podstawie punktu 3 zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektowanego dokumentu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Łodzi z 13 stycznia 2025 r., znak: WOOŚ.411.1.2025.MGw.3 w prognozie winna zawierać analizę możliwości negatywnego oddziaływania przewidywanych przez projekt dokumentu zapisów na możliwość przemieszczania się zwierząt korzystających z przejścia dla zwierząt na drodze S8 w odniesieniu do ustaleń i rekomendacji w kwestii kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej gminy oraz planowanych w projekcie dokumentu pn. „Strategia Rozwoju Gminy Czarnocin na lata 2024-2032” działań. Analiza przeprowadzona w prognozie oddziaływania na środowisko winna wykazać jakie skutki środowiskowe wywoła projekt dokumentu na możliwość korzystania zwierząt z przejść dla zwierząt na drodze S8.*

ODP. Trasa S8 przebiega poza granicami gminy. Natomiast sąsiaduje z jej granicą. W Strategii nie wskazano inwestycji mogących ograniczać możliwości migracji przez przejścia dla zwierząt. Teren sąsiadujący z trasą nie jest szczególnie uwzględniony w Strategii. Zgodnie z zapisami planu ogólnego w pewnej odległości od trasy znajdują się (oraz są planowane) farmy PV jednak ich skala i oddziaływanie nie mają wpływu na migracje oraz są poza obszarem zainteresowania Strategii.

3. *Prognoza winna również zawierać analizę w zakresie oddziaływania na środowisko możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenie gminy Czarnocin. Możliwość lokalizacji elektrowni wiatrowych nie zostało poparte w prognozie żadną analizą przyrodniczą. W tym miejscu należy zauważyć, że jednym z instrumentów wspierających unijny cel neutralności klimatycznej*

oraz lokalizację inwestycji w najbardziej preferowanych obszarach jest dyrektywa o odnawialnych źródłach energii znana pod nazwą RED III zaadoptowana w październiku 2023 roku. Dyrektywa zakłada eskalację inwestycji w bezemisyjne źródło energii i pozyskanie 45% energii z OZE do roku 2030. Jednym z proponowanych narzędzi jest wytypowanie tak zwanych „go-to” obszarów, na których istnieją korzystne warunki planistyczno-środowiskowe do wdrażania nowych inwestycji. W celu typowania najbardziej preferowanych obszarów Komisja Europejska stworzyła wytyczne zbierania oraz prezentowania map wrażliwości ptaków na farmy wiatrowe „The Wildlife Sensitivity Mapping Manual” powszechnie używane w krajach europejskich. Mapa ma na celu ułatwienie oraz ujednolicenie procesu planistycznego dla decydentów, inwestorów oraz organów samorządowych zajmujących się planowaniem farm wiatrowych na lądzie oraz na morzu tak, aby inicjatywy wspierające redukcję gazów cieplarnianych szły ramię w ramię z ochroną bioróżnorodności. Mapy wrażliwości powinny posłużyć jako drogowskaz przy wyznaczaniu obszarów przyspieszonego rozwoju odnawialnych źródeł energii (OPRO), ale również wspierać wybór lokalizacji poza tymi obszarami. W prognozie oddziaływania na środowisko brak jest analizy wpływu zaproponowanej lokalizacji ww. terenów względem istniejących szlaków migracji oraz korytarzy ekologicznych o znaczeniu lokalnym, regionalnym, krajowym.

ODP. Nie uwzględnia się energetyki wiatrowej w Strategii. Nie przewiduje się takich rozwiązań na terenie Gminy.

1.4 Wyniki postępowania dotyczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko

Nie prowadzono postępowania transgranicznego dla Strategii.

1.5 Propozycje dotyczące metod i częstotliwości monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Monitoring realizacji Strategii pozwoli na bieżącą analizę wpływu na środowisko określonych w nim postanowień, a także kontrolę zgodności jego założeń.

W celu umożliwienia prowadzenia monitoringu realizacji Strategii wyznaczono wskaźniki, służące do oceny jego wdrażania, które pozwolą określić zmiany w środowisku, które nastąpią w wyniku realizacji zaplanowanych działań. Proponuje się zbieranie danych co trzy lata.

Proponuje się do monitorowania strategii pozyskiwać zarówno dane wewnętrzne dostępne dla Urzędu Gminy i jednostek zależnych oraz dane ogólnodostępne np. z Rocznych Raportów o stanie Powietrza lub z pomiarów jakości wód prowadzonych przez Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu.

Uzyskanie wskaźników zarówno z poziomu samorządowego jak i wojewódzkiego pozwoli na lepszy monitoring skutków wdrażania Strategii i ewentualne korekty jej wdrażania w przyszłości.

1.6 Uzasadnienie wyboru przyjętego dokumentu w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych

Rozwiązania alternatywne mogą być wdrażane na różnych etapach programowania i realizacji dokumentów strategicznych. W szczególności możliwości zastosowania wariantów alternatywnych mogą być rozpatrywane dla zakresu merytorycznego dokumentu oraz na poziomie realizacji poszczególnych planowanych działań. Przystępując do oceny możliwości sformułowania propozycji rozwiązań alternatywnych do propozycji zawartych w Strategii należy odnieść się do

sytuacji aktualnej jak również możliwości finansowych gminy. Ustalono, iż kierunki działań zaproponowane w Strategii są adekwatne i w dużym stopniu odpowiadają na zdiagnozowane problemy ekologiczne i społeczne gminy opracowane w Diagnozie przygotowanej na potrzeby Strategii. Dobór działań wskazanych w Strategii zapewniac będzie oddziaływanie w stopniu bezpośrednim i pośrednim na wskazane w diagnozie obszary problemowe.

Przedstawiony w Strategii zestaw działań stanowi spójną koncepcję opartą na istniejących obecnie uwarunkowaniach. Strategia jest dokumentem o dużym stopniu ogólności, stąd charakter działań i przedsięwzięć, które mają być realizowane w ramach określonych obszarów działania, często nawet nie jest określony w przestrzeni. W toku prac nad realizacją konkretnych działań zmierzających do realizacji celów Strategii wyłoni się ostateczny kształt planowanych przedsięwzięć. Ustalenia Prognozy dotyczą przede wszystkim oczywistych na tym etapie ingerencji w środowisko i starają się je mitygować. Strategia stanowi dokument, który będzie podlegał ocenie stąd w przypadku konieczności wykonania korekt dokument będzie aktualizowany.